

בס"ד
פרשות עקב, ראה
חידושים וביאורים על פי הזוהר

הַלְכוֹת בְּכָל יוֹם - מִבְּטָח לוֹ שֶׁהוּא בֶן הָעוֹלָם
הַבָּא, שֶׁנֶּאֱמַר הַלְכוֹת עוֹלָם לוֹ, אֶל תִּקְרִי
הַלְכוֹת אֶלָּא הַלְכוֹת. (נידה עג:א).

אל תקרי הליכות

וְהָיָה עֵקֶב תִּשְׁמָעוֹן (דברים ז:יב)
יש קשר בין העקב לבין האזון.

עקבתא דמשיחא

וְהָיָה עֵקֶב תִּשְׁמָעוֹן (דברים ז:יב)
הַעֲקֵב, הוּא הַאִיבֵר הַנִּמּוֹךְ בִּיּוֹתֵר בְּגוֹף, הַחֲשׂוֹךְ
בִּיּוֹתֵר, הַנּוֹשֵׂא אֶת מִשְׁקַל הַגּוֹף כּוֹלּוֹ. הַכִּי רַחוּק
מִן הָאֲזוּנִים, מִהַשְׁמִיעָה.
וְהָיָה אוֹתוֹת הוֹי"ה.

הָאֲזוֹן, סוּד הָאִיזוֹן, אַחֲרָאִית גַּם עַל הַשְּׁמִיעָה
וְגַם עַל שְׁמִירַת שִׁיּוּי הַמִּשְׁקָל. הָאֲזוֹן הַפְּנִימִית
מִזֹּהָ תְּנוּעָה, שׁוֹלַחַת בַּמַּהֲרִית מִידַע לְמוֹחַ,
הַמוֹחַ מַעֲבֵד אֶת הַמִּידַע, וְהַעֲקֵבִים מִבְּצָעִים אֶת
הַתִּיקוּנִים הַנִּדְרָשִׁים בְּכַדִּי לְשִׁמּוּר עַל יְצִיבוֹת
בְּזִמְנֵי הַלִּיכָה. לָכֵן יֵשׁ קֶשֶׁר יָשִׁיר בֵּין מַחֲלוֹת
וְדִלְקוֹת אֲזוּנִים, לְסַחֲרָחוֹרֶת וְחוֹסֵר אִיזוֹן.

בְּדוֹר עֵקֶבֶת דְּמִשִּׁיחָא, דּוּקָא בְּמַצֵּב הַכִּי
חֲשׂוֹךְ, נֹכַח לְגִילּוֹי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הוֹי"ה בְּרוּךְ
הוּא, נֹכַח לְשִׁמּוּעַ קוֹלוֹ כְּכַתּוּב וְיִהְיֶה קוֹל הַשֹּׁפָר
הוֹלֵךְ וְחֹזֵק מְאֹד (שְׁמוֹת יט:יט) וְזֶה סוּד וְהָיָה עֵקֶב
תִּשְׁמָעוֹן (דברים ז:יב)

כְּאִשֶּׁר גּוֹף הָאָדָם מֵאֲזוֹן, הוּא מִתְעַטֵּף אֹר, הָעוֹלָה יֵשֶׁר וּבִצּוֹרָה הִקְפִּית מִגּוֹבָה הָעֲקֵבִים עַד
לְגּוֹבָה הָאֲזוּנִים, וְיוֹצֵר שְׁמִירָה.

לָכֵן חֲשׂוֹב לְהַשְׁקִיעַ בְּנַעֲלִיִּים נֹחוֹת וּבְרִיאֹת,
נַעֲלִיִּים נִכּוֹנוֹת לְהַלְכוֹת, וְזֶה סוּד כְּשִׁמְסִים
לְנַעֲוֹל מִנַּעֲלֵיו יִבְרַךְ בְּבִרְכוֹת הַשַּׁחַר אֶת הַבְּרָכָה
שֶׁעָשָׂה לִּי כָּל צָרָכִי.

לא תשכח מפי זרעו

וְכֵן זֶה סוּד אִמֵּר תִּנָּא דְּבִי אֱלֹהֵינוּ: כָּל הַשּׁוֹנָה

השיכחה.

ככתוב **כִּי לֹא תִשְׁכַּח מִפִּי זִרְעוֹ** (דברים לא:כא)
ובאותו הזמן לא יתירו עוד עוון כתיבת התורה
שבעל פה, אלא ילמדו בעל פה ממש, ולא מתוך
הכתב. (עוד יוסף חי, עקב)

ככתוב **וְלֹא יִלְמְדוּ עוֹד אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ וְאִישׁ
אֶת אָחִיו לֵאמֹר דַּעוּ אֶת ה', כִּי כוֹלֵם יִדְעוּ
אוֹתִי לְמִקְטָנִם וְעַד גְּדוֹלָם נֶאֱמַר ה'** (ירמיהו לא:לג)
בבאכ"ה.

פרשת ראה

**רֹאה אֲנֹכִי נָתַן לִפְנֵיכֶם הַיּוֹם בְּרָכָה וּקְלָלָה..
אֶת הַבְּרָכָה אֲשֶׁר תִּשְׁמְעוּ. וְהַקְלָלָה אִם לֹא
תִשְׁמְעוּ** (דברים יא:כו-כח).
זו הפרשה מזכירה את פרשת בחוקותי אם
**בְּחֻקֹּתַי תֵּלְכוּ וְאֶת מִצְוֹתַי תִּשְׁמְרוּ וְעֲשִׂיתֶם
אֹתָם** (ויקרא כהג)

מכאן ומכאן

**שְׁשָׁה שְׁבָטִים עָלוּ לְרֹאשׁ הָר גְּרָזִים,
וְשְׁשָׁה שְׁבָטִים עָלוּ לְרֹאשׁ הָר עֵיבָל,**
וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְהָאֲרֹן עֹמְדִים לְמִטָּה בְּאֶמְצַע.
וְהַכֹּהֲנִים מְקִיפִין אֶת הָאֲרֹן, וְהַלְוִיִּם אֶת הַכֹּהֲנִים,

אומר רי"ח הבן איש חי זיע"א, כל מגמתינו
בעבודת השם היא למתק דינים ע"י החסדים
שהוא עסק התורה, בלימוד ובמעשה.

לימוד תורה **שבעל פה**, תלוי בשמיעת האוזן,
ונקיט משפטים לרבותא, כלומר, לא יספיק
תלמוד תורה שהוא שמיעה בלבד, אלא צריכין
לקיימה במעשה ככתוב **וּשְׁמַרְתֶּם מִצְוֹתַי
וְעֲשִׂיתֶם אֹתָם אֲנִי ה'** (ויקרא כב:לא)

דברים שבעל פה, אסור לכותבם, אפילו הכי
בסוף דור התנאים, ראו חכמים שנתמעטו
הלבבות ונעשה שכחה בעולם, לכן התירו
לכתוב תורה שבעל פה, משום **עַתָּה לַעֲשׂוֹת לַה'
הַפְּרוּ תוֹרָתְךָ** (תהלים קיט, קכו)

כי ראו שאם לא תיכתב תורה שבעל פה, חלילה
תשתכח מהדורות הבאים ולא ידעו איך לקיים
המצוות, נמצא שעשו עוון בכתיבת תורה שבעל
פה.

זוה סוד שנאמר **וְהָיָה עֲקֵב תִּשְׁמְעוּ** (דברים ז:יב)
בסוף הדורות, עקבתא דמשיחא, יתירו עון זה,
משום שע"י הכתיבה, לא ישתכחו המצוות
ויקויים בנו **וּשְׁמַרְתֶּם וְעֲשִׂיתֶם**.

אך בגמר התיקון, באחרית הימים, אין צריך
להתיר עוון זה של כתיבת התורה, כי **וּשְׁמַר
ה' אֶל־הַיֵּדִיּוֹת לִךְ אֶת הַבְּרִית וְאֶת הַחֶסֶד אֲשֶׁר
נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם** (דברים ז:יב) זו ההבטחה, שהקדוש
ברוך הוא הבטיח לאבותינו, בשבועה, לתת
לזרעם, כוח זכירה בשלימות, שלא ישלוט בנו

וְכָל יִשְׂרָאֵל מִכָּאן וּמִכָּאן, שְׁנֵאמַר: וְכָל יִשְׂרָאֵל
וְזִקְנָיו וְשִׁטְרָיו וְשִׁפְטָיו עִמָּדִים מִזֶּה וּמִזֶּה
לְאָרוֹן וְגו' (יהושע ח:לג).

וכל דבר ששמים עיניהם בו, פוגעים בו.
האנשים בעלי העין הטובה, מוגנים מפני עין
רעה, הם אינם נפגעים, מכיוון שראיתם הטובה
יוצרת שכבת הגנה.

הִפְכוּ פָּנֵיהֶם כָּל־פִּי הָהָר גְּרִזִּים, וּפְתָחוּ בְּבִרְכָּה:
בְּרוּךְ הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא יַעֲשֶׂה פֶסֶל וּמִסֵּכָה,
וְאֵלֹהֵי עֹנִין אִמּוֹ;

עפ"י הקבלה, האדם שאוחז בצד ימין, של החסד
והרחמים, הוא נקרא מבורך ובו הברכה, כמו
אברהם אבינו, אך אלו האוחזים בצד שמאל,
כמו עשיו, לא מקבלים את הברכה, והברכה
נעלמת מהם.

הִפְכוּ פָּנֵיהֶם כָּל־פִּי הָהָר עֵיבָל, וּפְתָחוּ בְּקִלְלָה:
אָרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה פֶסֶל וּמִסֵּכָה (דברים
כז:טו), וְאֵלֹהֵי עֹנִין אִמּוֹ;

הכל תלוי היכן האדם אחוז בעולם הרוחני.

עַד שְׁגֹמְרִין בְּרָכוֹת וּקְלָלוֹת (סוטה ז:ה)

איך נתקן את מקום אחיזתנו לטובה? תחילה,
נבחן את מעשינו ולאחר מכן, נתקן, נרבה
בתורה ומצוות, שבתות, תפילות, צדקות,
ומעשים טובים.

על הר גריזים התאספו המברכים, על הר עיבל
התאספו המקללים, צד אחד מקריא ברכה
מהתורה, צד שני מקריא קללה מהתורה.

סוד הצניעות

מדוע נעמדו מכאן ומכאן?

מה עניין האיזון בין שני הצדדים?

טוב עין הוא יבורך

אמר רבי יצחק: אין הַבְּרָכָה מְצוּיָה אֶלָּא בְּדָבָר
הַסְּמוּי מִן הָעֵין (בבא מציעא, מב:ע"א), הברכה היא
לעולם דבר הסמוי מן העין, אם אדם רוצה
ברכה בביתו או בעסקיו, עליו לשמור על
צניעות, במעשיו, ברכושו ובהנהגותיו, בשפת
גופו, מלבושיו ודיבורו.

וְאַבְרָכָה מִבְּרָכֶיךָ וּמִקְלָלֶךָ אָאֵר (בראשית יב:ג)
הקדוש ברוך הוא מחליט למי הקללה ולמי
הברכה.

בפשיטות: לא לתת לאחרים את האפשרות
להטיל עליו עין רעה. למה? כי כתוב יִצָּר לֵב
הָאָדָם רַע מִנַּעֲרֵיו (בראשית ח:כא)

רַאֲה סוד העיניים - כלומר בראייה יש את
הקללה והברכה, הכל תלוי היכן העיניים
ממוקמות, היכן הראייה של האדם.

נסביר, יצר הרע, נולד ראשון, נולד עם התינוק,
ושולט בו עד גיל י"ג.

יש אדם טוב רואי, שכל דבר ששם עיניו בו,
מתברך. ויש אנשים שההיפך, בעלי עין רעה,

בבר המצוה, כאשר הילד מתחיל לקיים מצוות, אז היצר הטוב מצטרף אליו ומלווה אותו. בתקופה זו, הנער מתחיל ללמוד, להבחין ולהכיר בין שניהם, וכמובן עם חינוך הולם מהבית ומהשיבה, לומד לבחור בין טוב לרע.

משמע, היצר הרע מבוגר מהיצר הטוב ב"ג שנים, ועל כן כוחו רב יותר, ותקיף יותר.

לכן, אדם הטוען שנפגע מעין הרע, תחילה יבדוק את מעשיו. אם הוא הגורם לאנשים להתמודד מול היצר הרע שלהם - בודאי הם יפסידו, ומכך בודאי גם הוא יפסיד.

סוד הסרת עין הרע

בעולם הזה, לכל אדם יש מחסור כלשהו, בין בפרנסה, רפואה, זיווגים או ילודה. כאשר רואה את הסובבים אותו מתפארים ומתהדרים בהצלחתם, היצר הרע שבתוכו, הוא הראשון להרים ראש!

ובכך גורם לעין רעה! לעצמו ולסובביו, ועוד יתרה מכך, ישנם הנטמעים בעומקו של היצר הרע ומתחבבין עליו וממשיכים מעשים הגורמים לנזקים עצומים, להם ולסובבים אותם.

על כן, האשמה ברוב המקרים, תלויה בנפגע אם גרם לכך לכתחילה. בכדי להינצל, עליו באופן מיידי להצניע! את אישתו, ילדיו, רכושו,

הצלחתו וכדו'. כלומר, הסרת העין הרעה ממנו, תלויה אך ורק בו, ובצניעותו. וככל שאינו מתנהל בצניעות, אין דרך להגן עליו מפני עין הרע.

ברכה וקללה

יש שפע שהוא בחינת קללה, מתי? כאשר יש ריבוי בגשמיות, בענייני העולם הזה, ככתוב:

מְרִבָּה בָּשָׂר – מְרִבָּה רָמָה.
מְרִבָּה נְכָסִים – מְרִבָּה דְּאָגָה.
מְרִבָּה נָשִׁים – מְרִבָּה כְּשָׁפִים.
מְרִבָּה שְׂפָחוֹת – מְרִבָּה זָמָה.
מְרִבָּה עֲבָדִים – מְרִבָּה גִּזְלָה.

אך אם ירבה ברוחניות, בלימוד תורה, מצוות ומעשים טובים יזכה לברכה ולעולם הבא:

מְרִבָּה תוֹרָה – מְרִבָּה חַיִּים.
מְרִבָּה יְשִׁיבָה – מְרִבָּה חֲכָמָה.
מְרִבָּה עֲצָה – מְרִבָּה תְּבוּנָה.
מְרִבָּה צְדָקָה – מְרִבָּה שְׁלוֹם.

קְנָה שֵׁם טוֹב,

קְנָה לְעַצְמוֹ;

קְנָה לוֹ דְּבָרֵי תוֹרָה,

קְנָה לוֹ חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא: (אבות ב:ז)

צריך אדם לדעת ממוצע, וזה נקרא עין טובה ועין רעה. העין זה האיבר היחידי שהיה מחובר ישירות אל המוח ונפל החוצה, זהו סוד שבירת הכלים.

העין עשויה כמו המוח ממש, והתנהגותם דומה. לעיניים יש יכולת מחשבה, בנפרד מהמוח, לכן היא מסוכנת בהשפעתה על מחשבותיו של אדם.

מונעי קולך מבכי

בְּבִכִּי יָבֹאוּ וּבִתְחִנּוּנִים אוֹבִילִם אוֹלֵיכֶם אֶל
נַחֲלֵי מַיִם בְּדֶרֶךְ יֵשׁוּר (ירמיהו לא:ח)

אומר רי"ח הבן איש חי זצ"ל הבכי מורה על קללת הדור, שהרי בוכין על קללה. ואמרו רז"ל שהגאולה תלויה בבכי, הכיצד?

בְּכִיָּה ג' 37

בְּרָכָה ג' 227

ההפרש ביניהם ג' 190 כמניין קץ.

וזה סוד הבשורה של הגאולה לעתיד לבוא ככתוב כֹּה אָמַר ה' מוֹנְעֵי קוֹלְךָ מִבְּכִי וְעֵינֶיךָ מִדְּמָעָה (ירמיהו לא:טו)

כשיגיע קץ הימים, כלומר, יתווסף קץ לבכי ויתהפך לברכה בבאכ"ה. (עוד יוסף חי, עקב)

נשים דעתן קל"ה

אמר רבי שמעון במערה: יִדְעָנָא דְנָשִׁים דְּעָתָן קְלָה עֲלֵיהֶן (שבת, לג:ב)

וכן כתוב במשנה לא יתִיחד איש אחד עם שתי

עין הברכה

כאשר מתעוררת מחשבה רעה, בעקבות ראה לא טובה, הגורמת לקנאה, חמדה וכדו', העיניים הופכות להיות ככלי נשק ממש, וגורמות להרס, לעומת זאת, אדם בעל עין טובה, עיניו גורמות לשפע טוב ולהבראה מחולי, וזה נקרא עין הברכה.

העין יכולה להתחבר או לברכה או לקללה ולכן כתוב רֵאָה אֶנְכִי נָתַן לְפָנֶיכֶם הַיּוֹם בְּרָכָה וּקְלָלָה (דברים יא:כו)

לכן העיצה הטובה ביותר עבור כל אדם, היא להשתדל במחשבות טובות, ללא קנאה, ללא תחרות, ללא רוע, או אכזריות. לשמור על הילדים מחשיפה לסרטים וספרים ומידע שפרוץ היום לכלל. שכן, כל מחשבה היא חשובה ויקרה מאוד בעולם הרוחני, ממנה יוצאים האורות דרך הידיים והרגליים.

הברכה מצויה באדם המסתפק במועט ושמח בחלק ככתוב במשנה בֵּן זֹמָא אוֹמֵר: אֵיזְהוּ עֲשִׂיר – הַשְּׂמִיחַ בְּחֻלְקוֹ (אבות ד:א)

מה שנתן הקב"ה לאחרים, לא עניין שלנו. עלינו

נָשִׁים (קידושין ד:יב)

לא יתייחד איש. מאי טעמא? תנא דבי אליהו.
הואיל ונָשִׁים דַּעְתָּן קְלָה עֲלֵיהֶן.
פירש"י: מפני שדעתן קלה ושתייהן נוחות
להתפתות ולא תירא זו מחבירתה שאף היא
תעשה כמותה.
וכך נפסק בשולחן ערוך.

מדוע דעתן קלה? מה הסוד?

שלושת האבות הקדושים, הם מרכבה לספירות
חסד, גבורה, תפארת.

אברהם אבינו ע"ה מרכבה לחסד, המייצג ביטול
עצמי מוחלט ונתינה ללא גבול.
בנו, יצחק אבינו ע"ה מרכבה לגבורה, מייצג
יראת שמים טהורה, צידוק הדין, גבולות סייגים
וגדרות, כאמור, פשט את צווארו מעל המזבח
במסירותו לרצון השם.

בנו, יעקב אבינו ע"ה, מרכבה לתפארת, כלומר,
בזיווג בין החסד המוחלט, לדין המוחלט, נוצר
איזון. האיזון הוא סוד הַדְּעָת השלמה המאוזנת.

עפ"י הקבלה, כידוע בעולם הרוחני, יש מוחין
החכמה ומוחין הבינה. בזיווג ביניהם, נוצרת
הַדְּעָת.

הַדְּעָת מורכבת מחמישה חסדים וחמש גבורות,

המיוצגים על ידי שמות הוי"ה ונוצרת דַּעְת
מאוזנת ויציבה.
חמישה חסדים וחמישה גבורות סה"כ 260,
כמניין עשר פעמים הוי"ה.

כידוע בקבלה, כל עבודת השם, היא לגדל את
הנקבה בעולם הרוחני, וזאת ע"י החסדים,
שהם קיום התורה והמצוות. על יד קיום התורה
והמצוות, הנקבה הרוחנית גדלה ומתאזנת.

תהליך זה מוטל על הזכר לבצע בכל יום ויום,
שכן בכל לילה הנקבה חוזרת לקטנותה, חוזרת
להיות נקודה.

מעכב הגאולה

כאמור, הזכר בשורשו בעל איזון הדעת, כלומר,
בעל ה' חסדים וה' גבורות.
אך הנקבה, יש לה ה' גבורות בלבד ומשוועת
לה' חסדים, הם תורה ומצוות, בכדי להיות
שלמה, מאוזנת ויציבה.

ה' גבורות, גי' 135, מניין קל"ה.
וזה סוד נָשִׁים דַּעְתָּן קְלָה.

והמסיר מעליו עול תורה ומצוות, גורם לחסרון
בשכינה הקדושה, ומונע ממנה ה' חסדים.

כי אם תחסיר ה' החסדים, מניין קל"ה גי' 135
ממניין ברכה גי' 227
הנותר 92 גי' עכב, כלומר גורם לעכב הגאולה

ובכך מביא קללה.

שכינתא מעפרא, שכן אז תבוא הגאולה השלמה, והיצר הרע יתבטל כלא היה.

כלומר כשלא מגדלים הנקבה, נשאת קטנה. קטנה ע"ה גי' 165 גי' קללה.

ומכיוון שיודע זאת היצר הרע, פועל בכל כוחו לפגוע בקדושה, בצניעות ובטהרה.

קול שופר

וכן קל"ה עם הכולל, גי' קול, ככתוב וַיְהִי קוֹל הַשֹּׁפָר הוֹלֵךְ וְחֹזֵק מְאֹד (שמות יט:יט).

וכל זאת נזכה לראות בקרוב ממש ככתוב שִׁשְׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׂיִגּוּ וְנָסוּ יִגּוֹן וְאַנְחָה (ישעיהו לה:י) כידוע, יגון הוא הס"מ ואנחה היא אשתו ל"י אשר יתבטלו מן העולם ובמקומם יגיעו ששון ושמחה בבאיכ"ה.

כלומר, כאשר השכינה תגיע לתיקונה ותהיה בשיא גדולתה, ותזכה לאיחוד עם בעלה, נזכה לשמוע קול הַשֹּׁפָר כפי שזכו עם ישראל במדבר בגילוי האלוקות. וזה סוד וְהָיָה עֲקֵב תִּשְׁמָעוּן (דברים ז:יב).

וכן זהו סוד השופר בראש השנה.

נסו יגון ואנחה (ישעיהו לה:י)

הלכות ייחוד מקפידות לשמור ולגדר את הנקבה מכל רע. אם עם ישראל היו מקפידים על הלכות אלו, היו מבטלים הרבה מן היצר הרע.

אך בימינו, היצר הרע פועל להעלים הסוד הגדול והנורא הזה מעיני הכלל, והפריצות עברה כל גבול, אין מקפידים כלל בהלכות ייחוד שכוחן להביא הגאולה.

ולכן יובן מכל הנלמד כאן ובעניין הצניעות וכו', מדוע אנו מתקשים מאד בדור האחרון להעלות